

6

ZÁKON

ze dne 16. prosince 2004,

kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí,
ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 1 nadpis zní: „**Předmět úpravy**“.

2. V § 1 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 1) zní:

„(1) Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ zabezpečení práva na přístup k informacím o životním prostředí a na včasné a úplné informace o životním prostředí,^{1a)} na vytvoření podmínek pro výkon tohoto práva a podporu aktivního zpřístupňování informací o životním prostředí ze strany povinných subjektů. Stanoví

- a) podmínky výkonu práva na včasné a úplné informace o životním prostředí, jimiž disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,
- b) přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, kterými disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,
- c) základní podmínky a lhůty pro zpřístupňování informací a důvody, pro které mohou povinné subjekty podle tohoto zákona odepřít zpřístupnění informace,
- d) aktivní zpřístupňování informací o životním prostředí a podporu používání zařízení umožňující dálkový přístup,
- e) vzdělávání, výchovu a osvětu v oblasti ochrany životního prostředí.

technicky proveditelné formě“ se nahrazují slovy „v jakékoliv technicky proveditelné podobě“ a slovo „jež“ se nahrazuje slovem „které“.

4. V § 2 písm. a) body 2 a 3 znějí:

- „2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí,“.

5. V § 2 písm. a) se na konci textu bodu 5 doplňují slova „a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí“.

6. V § 2 písm. a) bodě 7 se za slovo „rozhodování“ vkládají slova „a dalších opatřeních a postupech“ a za slovo „pořízeny“ se vkládají slova „zcela nebo zčásti“.

7. V § 2 písm. a) se za bod 7 vkládají nové body 8 až 10, které znějí:

- „8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
10. zprávách o provádění a plnění právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí,“.

Dosavadní body 8 až 10 se označují jako body 11 až 13.

8. V § 2 písmeno b) včetně poznámek pod čarou č. 3) a 4) zní:

„b) povinnými subjekty

1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků,³⁾
2. právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v ob-

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.“.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 1) se označuje jako poznámka pod čarou č. 1a) včetně odkazu na tuto poznámku pod čarou.

3. V § 2 písm. a) se slova „stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“ nahrazují slovy „životním prostředím“, slova „v písemné, obrazové nebo zvukové formě, na nosičích výpočetní techniky nebo v jiné

lasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí,⁴⁾

3. právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek (dále jen „pověřená osoba“);

³⁾ Například zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Například zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

9. V § 2 písm. c) věť první se slova „ , tj. předávání písemnou, ústní, telefonickou, elektronickou nebo jinou technicky proveditelnou formou,“ nahrazují slovy „jakoukoliv technicky proveditelnou formou“ a zbývající část textu za slovy „(dále jen „žadatel“)“ se nahrazuje slovy „přímé nahlížení do písemností nebo jiných souborů informací, pořizování výpisů, opisů nebo kopií žadatelem v sídle nebo v jiných prostorách povinných subjektů a informování o způsobech a metodách získání jednotlivých informací;“ a věta poslední se zrušuje.

10. V § 2 se doplňuje písmeno d), které zní:

„d) aktivním zpřístupňováním informací jejich poskytování neomezenému okruhu subjektů, aniž by bylo třeba podat žádost.“

11. V § 3 odst. 1 a 3, v § 5 odst. 1 a 2 a v § 9 odst. 3 se slovo „orgán“ nahrazuje slovy „povinný subjekt“, v § 4 v nadpisu a ve větě první se slovo „orgánu“ nahrazuje slovy „povinnému subjektu“, v § 8 odst. 2 písm. a) se slovo „orgánu“ nahrazuje slovy „povinnému subjektu“, v § 10 odst. 1 se slovo „orgánů“ nahrazuje slovy „povinných subjektů“.

12. V § 3 odst. 1 věť třetí se slovo „telegraficky“ nahrazuje slovem „elektronicky“ a věta čtvrtá a pátá se zrušují.

13. V § 4 se slova „ , je jeho povinností sdělit“ nahrazují slovy „a současně nemá podle zvláštních právních předpisů povinnost takovou informaci mít, sdělit“ a věta druhá se nahrazuje větou „Pokud je dotazovanému povinnému subjektu známo, který povinný subjekt má požadovanou informaci k dispozici, postoupí mu žádost ve lhůtách stanovených ve větě první a uvědomí o tom žadatele.“

14. V § 6 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Pokud povinný subjekt zpřístupní informaci byť i jen částečně v jiné než požadované formě, musí tento svůj postup odůvodnit.“

15. V § 8 odst. 1 písmeno a) včetně poznámky pod čarou č. 5) zní:

„a) o ochraně utajovaných skutečností;⁵⁾

⁵⁾ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

16. V § 8 odst. 2 se v úvodní části ustanovení slova „Informace nebude rovněž zpřístupněna,“ nahrazují slovy „Zpřístupnění informace může být rovněž odepřeno“.

17. V § 8 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) by zpřístupnění této informace mohlo mít nepříznivý vliv na ochranu životního prostředí v místech, kterých se informace týká,“

18. V § 8 odst. 3 se na konci písmena c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) se týká vnitřních pokynů povinného subjektu, které se vztahují výhradně k jeho vnitřnímu chodu.“

19. V § 8 odst. 5 se slova „o přestupku nebo trestném činu“ nahrazují slovy „o trestném činu, přestupku nebo jiném správním deliktu“.

20. V § 8 odst. 6 se slova „utajovaných skutečností“ nahrazují slovy „těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle odstavců 1 a 2“.

21. V § 8 se doplňují odstavce 8 a 9, které znějí:

„(8) Je-li odepřeno zpřístupnění informace v případech uvedených v odstavci 3 písm. a), sdělí povinný subjekt žadateli údaj o odhadu doby potřebné na zpracování nebo vyhodnocení požadovaných údajů, a pokud tuto činnost neprovádí sám, i identifikační údaje osoby, která má tuto činnost provést.

(9) Jde-li o žádost o poskytnutí informace o emisích vypouštěných nebo vyzařovaných do životního prostředí, nelze použít důvody odepření zpřístupnění informace uvedené v odstavci 1 písm. b) a d) a v odstavci 2 písm. a) a b).“

22. V § 9 odstavec 1 zní:

„(1) Pokud povinný subjekt žádosti o zpřístupnění informace, byť i jen zčásti nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro zpřístupnění informace rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace. Je-li povinným subjektem pověřená osoba, která není podle zvláštních právních předpisů oprávněna vydávat rozhodnutí, vydá rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil,

řídí nebo pověřil, popřípadě s ním má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.“.

23. V § 9 odst. 4 se slova „utajovaných skutečností“ nahrazují slovy „těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle § 8 odst. 1 a 2“.

24. V § 10 odstavec 3 zní:

„(3) Povinné subjekty jsou v souvislosti se zpřístupňováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.“.

25. V § 10 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Povinné subjekty zpracují veřejně přístupný sazebník úhrad podle odstavce 3 s uvedením podmínek, za nichž se úhrady vybírají, popřípadě za nichž je možno od vybírání úhrad upustit.“.

26. Za § 10 se vkládají nové § 10a a 10b, které včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 10a) až 10c) znějí:

„§ 10a

Aktivní zpřístupňování informací

(1) Povinné subjekty zpracovávají informace vztahující se k jejich působnosti a vytvářejí nezbytné technické a další podmínky pro aktivní zpřístupňování informací.

(2) Povinné subjekty jsou povinny v rozsahu stanoveném tímto zákonem vést a aktualizovat elektronické databáze obsahující informace vztahující se k jejich působnosti. Tato povinnost neplatí pro pověřenou osobu, pokud informace podle odstavce 1 vede v elektronické databázi povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil, řídí nebo pověřil, popřípadě s ním má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.

(3) Elektronické databáze podle odstavce 2 musí být přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup.

(4) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují informace zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup a dále prostřednictvím vlastní ediční a publikační činnosti.

(5) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují zejména

- a) koncepce, politiky, strategie, plány a programy týkající se životního prostředí a zprávy o jejich provádění, pokud jsou zpracovávány,
- b) zprávy o stavu životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,
- c) souhrny údajů o sledování činností, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,

d) správní rozhodnutí v případě, že je jeho vydání podmíněno vydáním stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu,^{10a)}

e) dokumenty pořizované v průběhu posuzování vlivů na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu,^{10b)}

f) hodnocení rizik týkající se životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,

g) dohody o poskytování služeb podle § 2 písm. b) bodu 3.

(6) Ministerstvo životního prostředí dále aktivně zpřístupňuje

a) seznam informací, které mají mít povinné subjekty k dispozici s uvedením, u jakého povinného subjektu lze informace získat,

b) mezinárodní smlouvy a dohody, právní předpisy Evropských společenství, zákony a další právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí a zprávy o jejich provádění a plnění, pokud jsou zpracovávány.

(7) Pokud jsou informace uvedené v tomto ustanovení již prokazatelně přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup, mohou povinné subjekty na takto zveřejněné informace odkázat.

§ 10b

Zpřístupňování informací při mimořádných událostech

V případě mimořádné události je veřejnost, které hrozí nebezpečí, varována podle zvláštních právních předpisů.^{10c)}

^{10a)} § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

^{10b)} § 16 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

^{10c)} Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.“.

27. V § 12 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Tato zpráva obsahuje zejména informace o kvalitě životního prostředí a o zátěžích, které na životní prostředí působí.“.

28. § 13 včetně nadpisu zní:

„§ 13

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

(1) Ústřední správní úřady

- a) v mezích své působnosti vytvářejí podmínky pro realizaci a rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a
- b) zajišťují odpovídající vzdělanost a informovanost svých zaměstnanců v oblasti životního prostředí.

(2) Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s dalšími ústředními správními úřady, kraje a obce v samostatné působnosti jsou povinny podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu vycházející z principů udržitelného rozvoje zajišťované prostřednictvím státních i nestátních organizací.

(3) Ministerstvo životního prostředí

- a) zpracovává Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice (dále jen „Státní program“) a předkládá jej vládě ke schválení,
- b) garantuje, koordinuje a aktualizuje Státní program prostřednictvím akčních plánů na příslušná léta a
- c) podporuje rozvoj osvěty vedoucí k preventivní ochraně životního prostředí (dále jen „environmentální poradenství“).

(4) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- a) zodpovídá za zařazení environmentální výchovy ve smyslu udržitelného rozvoje do základních pedagogických dokumentů a
- b) podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

(5) Kraje v samostatné působnosti

- a) zpracovávají, koordinují a aktualizují krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy

a osvěty (dále jen „krajská koncepce“) vycházející ze Státního programu a

- b) podporují rozvoj environmentálního poradenství.

(6) Kraje umožňují obcím v samostatné působnosti podílet se na realizaci krajských koncepcí a vytvářet v této oblasti vlastní programy.

(7) Orgány veřejné správy s výjimkou organizačních složek státu mohou k podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zřizovat zvláštní fondy.“.

29. V § 14 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 14) zní:

„(2) Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace je po vyčerpání řádných opravných prostředků přezkoumatelné podle zvláštního právního předpisu.¹⁴⁾“

¹⁴⁾ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Elektronické databáze uvedené v § 10a odst. 2 nemusí obsahovat informace získané přede dnem účinnosti tohoto zákona, pokud tyto informace nejsou k dispozici v elektronické podobě.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Gross v. r.